Kellonajan siirtelystä luopuminen

U 92/2018 vp
Komission direktiiviehdotus (COM 2018 639 final) kellonajan siirtelystä luopumiseksi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Komission ehdotus

Euroopan komissio antoi 12.9.2018 direktiivi-ehdotuksen vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumiseksi.

Ehdotuksen mukaan kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luovuttaisiin EU:ssa vuonna 2019.

Jäsenvaltiot päättäisivät itse siitä, minkä ajan (talvi-, kesä- tai jokin muu aika) ne ottaisivat pysyvästi käyttöön, jos kellonajan siirrosta luovutaan.

Komission ehdotus perustuu julkiseen kuulemiseen, johon annettiin yli 4,6 milj. vastausta.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Ehdotuksen vaikutukset

Komission ehdotuksen taustalla on se, että kiistatonta tutkimustietoa ei ole siitä, että kellonajan siirron hyödyt olisivat suuremmat kuin siihen liittyvät haitat.

Kellonajan siirto otettiin alun perin käyttöön pääasiassa **energiansäästö-tavoitteita** silmällä pitäen. Nyttemmin on todettu, että kellonajan siirrosta saatavat energiansäästöt ovat melko vähäiset.

Ihmisten **terveyttä** koskevat tutkimustulokset ovat olleet kaksijakoisia: Kellonajan siirtelyn ansiosta ihmisten ulkoilmatoiminta on lisääntynyt, mutta toisaalta vaikutus ihmisen unirytmiin on ollut luultua merkittävämpi.

Maatalouteen kesäaikajärjestelyt eivät ole enää vaikuttaneet kovin merkittävästi.

Vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta kuitenkin todennäköisesti seuraisi **siirtymäkustannuksia** (mm. liikennejärjestelyt).

Kansallinen käsittely

Kansalaisaloite kellonajan siirtelystä lopettamiseksi eduskunnan käsittelyssä v. 2017. E-kirje eduskunnalle v. 2018.

U-kirje jaostokäsittelyssä. Lausuntoja annettiin yhteensä 6 kpl. Finnair Oyj toivoi kahden vuoden siirtymäaikaa lentoliikenneyhteyksien varmistamiseksi.

TNS Kantar Oy:n galluptutkimuksen mukaan Suomessa 87 % kannatti kellonajan siirtelystä luopumista. Vain 6 % vastusti muutosta.

Ota kantaa –palvelussa ja erillisellä tiedusteltu kansalaisten näkemyksiä pysyvän ajan valintaan. Erillinen lausuntokierros pysyvän ajan valinnan vaikutuksista sidosryhmille parhaillaan käynnissä.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tavoitetta kellonajan siirrosta luopumiseksi on kannatettavana.

Valtioneuvosto kannattaa sitä, että kellonajan siirrosta luovutaan yhdenmukaisesti EU:ssa. Tällä varmistetaan sisämarkkinoiden, elinkeinoelämän sekä liikenteen toimivuus.

Valtioneuvosto pitää hyvänä komission ehdotusta ripeästä etenemisestä kellonajan siirrosta luopumiseksi, kuitenkin huomioiden muutosten edellyttämän kansallisen käsittelyajan ja vaikutukset liikennejärjestelyjen sujuvuudelle.

Valtioneuvosto pitää hyvänä, että komission direktiiviehdotus jättää jäsenvaltioiden itsensä päätettäväksi pysyvän ajan valinnan.

Muiden jäsenvaltioiden kannat

Osa jäsenvaltioista kannattaa komission ehdotusta, osa jäsenvaltioista ei ole vielä muodostanut ehdotukseen kansallista kantaa.

Komission ehdotusta pidetään kunnianhimoisena kansallisen kannanmuodostuksen ja täytäntöönpanon kannalta. Pidempi siirtymäaika on saanut kannatusta.

Keskusteluissa aikavyöhykkeiden sirpaloituminen on nähty riskinä.

Kellonajan siirtely

Kesäaika alkaa maaliskuun viimeisenä sunnuntaina kello 03.00, jolloin kelloa siirretään tunti eteenpäin.

Kesäajassa illat ovat yhden tunnin pitempään valoisia ja vastaavasti aamut valkenevat tuntia myöhemmin kuin talviajassa.

Talviaika alkaa lokakuun viimeisenä sunnuntaina kello 04.00,
jolloin kelloa siirretään tunti taaksepäin.

Talviajassa aamut valkenevat tuntia aikaisemmin kuin kesäajassa. Vastaavasti illat pimenevät tuntia aikaisemmin kuin kesäajassa.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Aikavyöhykkeet

EU:n alueella on käytössä kolme aikavyöhykettä.

Suomen aika on sama kuin Baltian maissa ja Itä-Euroopassa.

Suomen aika on tunnin edellä Skandinaviaa ja Keski-Eurooppaa.

Suomen aika on kaksi tuntia edellä Iso-Britanniaa, Irlantia ja Portugalia.

